

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI ENSIMMÄINEN LUOKKA – KEVÄT

Esitysohjeet opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan. Kannusta keskittymään.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita ryhmäarviointiin:

Järjestä tila niin, etteivät lapset voi katsoa vastauksia toisiltaan.

Monivalintatehtävissä älä kehota lapsia arvaamaan vaan pyydä valitsemaan vaihtoehdot, jonka hän uskoo olevan oikea, vaikei hän olisikaan aivan varma oikeasta vastauksesta.

Tarkista, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja sen miten vastaukset merkitään vastauspaperiin. Voit tarvittaessa toistaa ohjeen, jos joku lapsista pyytää sitä.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen ja väärästä vastauksesta nolla pistettä. Jos lapsi on merkinnyt kaksi vastausta samaan tehtävään, vastaus tulkitaan vääräksi. Vastaamattomasta kohdasta annetaan myös nolla pistettä.

1. Lukusujuvuustehtävässä yritetyistä kohdista vähennetään virheelliset ja tyhjät kohdat:

yritetyt lkm _____ - virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p

2. Sanelukirjoittamistehtävässä seuraavia puutteita ei katsota virheiksi:

- ä-, ö- tai i-pisteiden puuttuminen
- t- viivojen puuttuminen
- kirjainten peilikuvat, rotaatiot

ARVIOINNIN SUORITTAMINEN JA KESTO:

Ryhmäarvioinnin tekeminen kestää noin 20-30 min.

Sanelukirjoitus tehdään opettajajohtoisesti siten, että ryhmä tekee jokaisen tehtävän yhtä aikaa ja opettaja päättää, milloin siirrytään eteenpäin. Seuraa tilannetta ja anna kaikille aikaa vastata. Pidä kuitenkin huolta, ettei arviointitilanne veny turhan pitkäksi ja nopeimmat lapset eivät kyllästy odottamiseen. **Huolehdi myös, että kaikki huomaavat kääntää sivua lukusujuustehtävässä.**

Halutessasi voit käyttää AV-laitteita tehtävien ohjeistuksessa.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lapsen tehtävälomake, kynä ja pyyhekumi (Huom! Pyyhekumia ei kuitenkaan tarvita vielä Lukusujuvuuden tehtävässä 1 vaan vasta Sanelukirjoittamisen tehtävässä 2).

Opettajalla: nämä esitysohjeet, lapsen tehtävälomake (avuksi ohjeistukseen) sekä sekuntikello. Lisäksi kannattaa varata kyniä lyijyn katkeamisen yms. varalle.

Esitysohjeet:

Ryhmälle esitettävät ohjeet on kirjoitettu *lihavoidulla ja kursivoidulla*. Opasta lapsia tarvittaessa tehtävälomakkeen täyttämässä sivuvihjeiden avulla (kuvat lapsen paperissa oikeassa yläkulmassa).

Lasten valmistaminen tehtäviin arviointitilanteen alussa: *Nyt tehdään muutamia tehtäviä. Kerron tehtävän alussa ohjeen. Osa tehtävistä voi tuntua helpoilta, osa vaikeilta. Kaikkia sinun ei tarvitse vielä osata, mutta tee niin hyvin kuin osaat. Jos et kuullut tai et muista, nosta käsi ylös, niin sanon ohjeen uudelleen. Tee omaa tehtävääsi hiljaa, älä katso toisten papereita äläkä sano vastauksia ääneen.*

Aloitetaan. Kirjoita oma nimesi tälle (näytä) viivalle. Kirjoita seuraavalle viivalle luokkasi (näytä). Kirjoita vielä seuraavalle viivalle (näytä) päivämäärä tämän mallin mukaan (näytä kirjoittamasi malli).

1. LUKUSUJUUVUUS

 Tässä tehtävässä luetaan lauseita. Osa niistä on ihan hölynpölyä eli se, mitä joissakin lauseissa väitetään, ei pidä paikkaansa. Sinun tehtävänäsi on päättää, pitääkö lause paikkaansa vai ei.

Tehdään muutama harjoitus. Kuka lukisi ensimmäisen lauseen ääneen? (Anna jonkun oppilaista lukea). Pitääkö se paikkaansa, että kaakaota voi juoda? (Anna jonkun oppilaista vastata). Kyllä, se pitää paikkaansa. Näet jokaisen lauseen jälkeen oikein- ja väärinmerkin. Oikeinmerkki eli O-kirjain rastitetaan, kun lause on oikein tai pitää paikkaansa. Väärinmerkki eli V-kirjain rastitetaan, kun lause on väärin. Mitä pitää siis tehdä tämän ensimmäisen lauseen kohdalla? (Anna jonkun oppilaista vastata). Kyllä, pitää rastittaa O-kirjain. Käy toinen esimerkkilause samalla tavalla lasten kanssa läpi.

Jos haluat vaihtaa vastauksen, älä käytä pyyhekumia, koska aikaa on vähän. Sutta väärä vastaus ja rastita oikea vastaus. Näin: (näytä kalvolla kolmannen väittämän kohdalla suttaaminen ja rastittaminen).

No niin, ovatko kaikki valmiina? Seuraavilla sivuilla on paljon lauseita. Sinun pitää jokaisen lauseen jälkeen rastittaa oikein- tai väärinmerkki sen mukaan, pitääkö lause paikkaansa vai ei. Työskentele niin nopeasti kuin mahdollista. Kaikkia lauseita on vaikea saada valmiiksi, sillä aikaa on kolme minuuttia. Tehtävässä pitää kuitenkin olla huolellinen ja tarkka, sillä vain oikeat vastaukset hyväksytään. Jos joku lause on hankala, siirry seuraavaan. HUOMAATHAN, ETTÄ TÄSSÄ ON YHTEENSÄ KOLME SIVUA LAUSEITA (NÄYTÄ ERI SIVUT). Kun olet tehnyt yhden sivun valmiiksi, käännä heti seuraava sivu ja jatkaa siitä. Onko kysyttävää? Ok, tehtävä alkaa....NYT

Aloita ajanotto. Seuraa, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja aloittavat ensimmäiseltä sivulta. Katso, ettei kukaan hyppää sivujen yli! Täsmälleen 180 sekunnin (3 min) jälkeen: Nyt aika loppui. Voit laittaa kynän pois.

2. SANELUKIRJOITUS

Nyt kirjoitetaan sanoja. Kirjoita sanat niin hyvin kuin osaat viivalle numeron viereen (näytä). Sanon jokaisen sanan kahteen kertaan, kuuntele tarkasti. Lue sanat selkeästi ja odota, että kaikki ovat ehtineet kirjoittaa ennen seuraavaan siirtymistä.

TEHTÄVÄT: *Kirjoita numeron 1 viereen kuola....kuola
Kirjoita numeron 2 viereen nalle...nalle...jne....*

	sana
1.	kuola
2.	nalle
3.	saapas
4.	koukku
5.	solmu
6.	purkki
7.	turska
8.	vihko
9.	renki
10.	kengät
11.	baletti
12.	kruunu
13.	tomaatti
14.	hyllykkö
15.	sieppaus
16.	stressi
17.	kirsikka
18.	kimmellys
19.	pyyhekoukku
20.	laululeikki